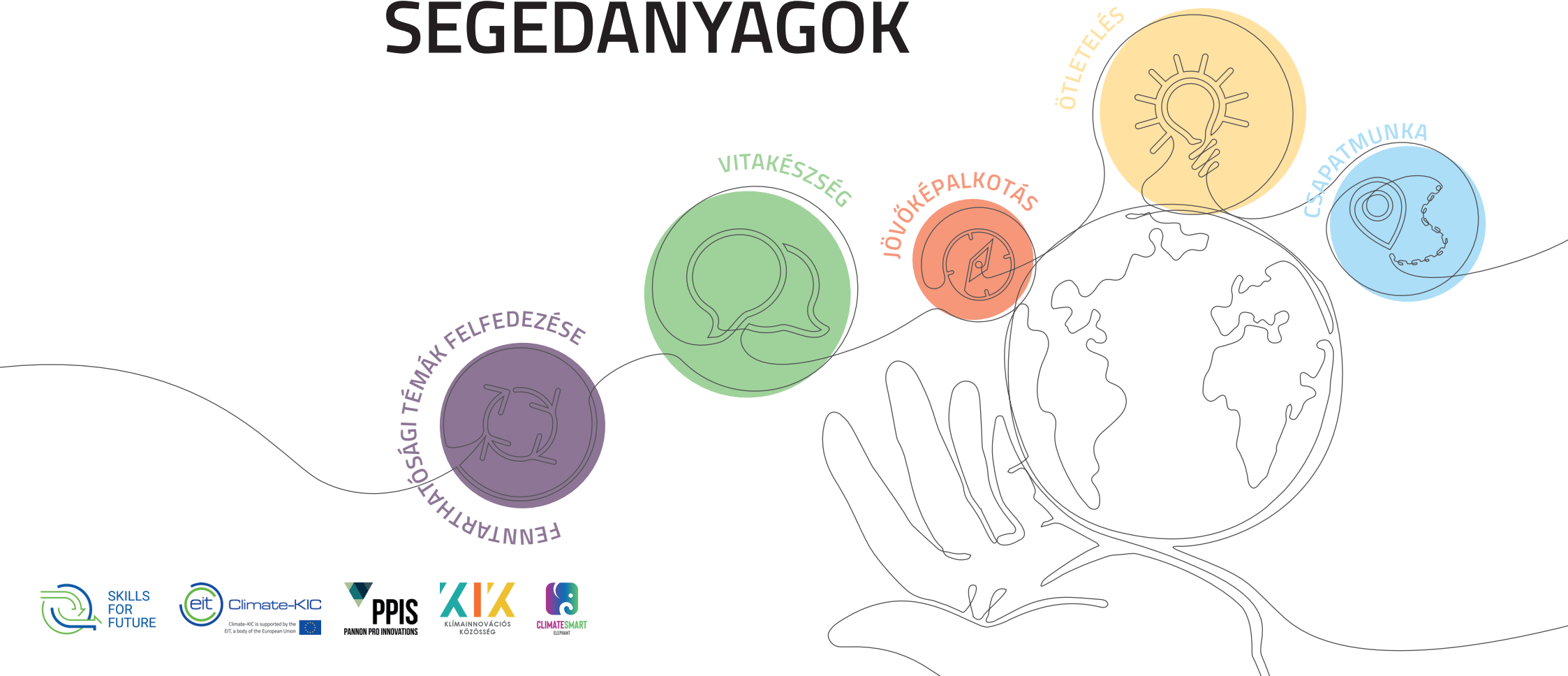

Barna Orsolya | Soós Viktória

Kreatívan

Kreatívan a
klímaváltozásról

NYOMTATHATÓ SEGÉDANYAGOK

ISMERJÜK MEG A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOKAT!

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK MAGYAR FORDÍTÁSA

ISMERJÜK MEG A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOKAT!

AKCIÓTERVEZŐ SABLON

PROJEKT CÍME:

MI A PROBLÉMA?

KI A CÉLCSOPORT?

Kinek szól a projekt?
Kiket szeretnénk elérni?

MI A MEGOLDÁS?

LEGFONTOSABB PARTNEREK

Kiket kellene bevonni a siker érdekében?

KOMMUNIKÁCIÓ

Hogyan érjük el a célcsoportot?

LEGFONTOSABB MÉRŐSZÁMOK

Honnan tudjuk, hogy sikeres a projekt?

SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK

Milyen költségei vannak a projektnek?
(munkanapok, kiadások)

BEVÉTELEK

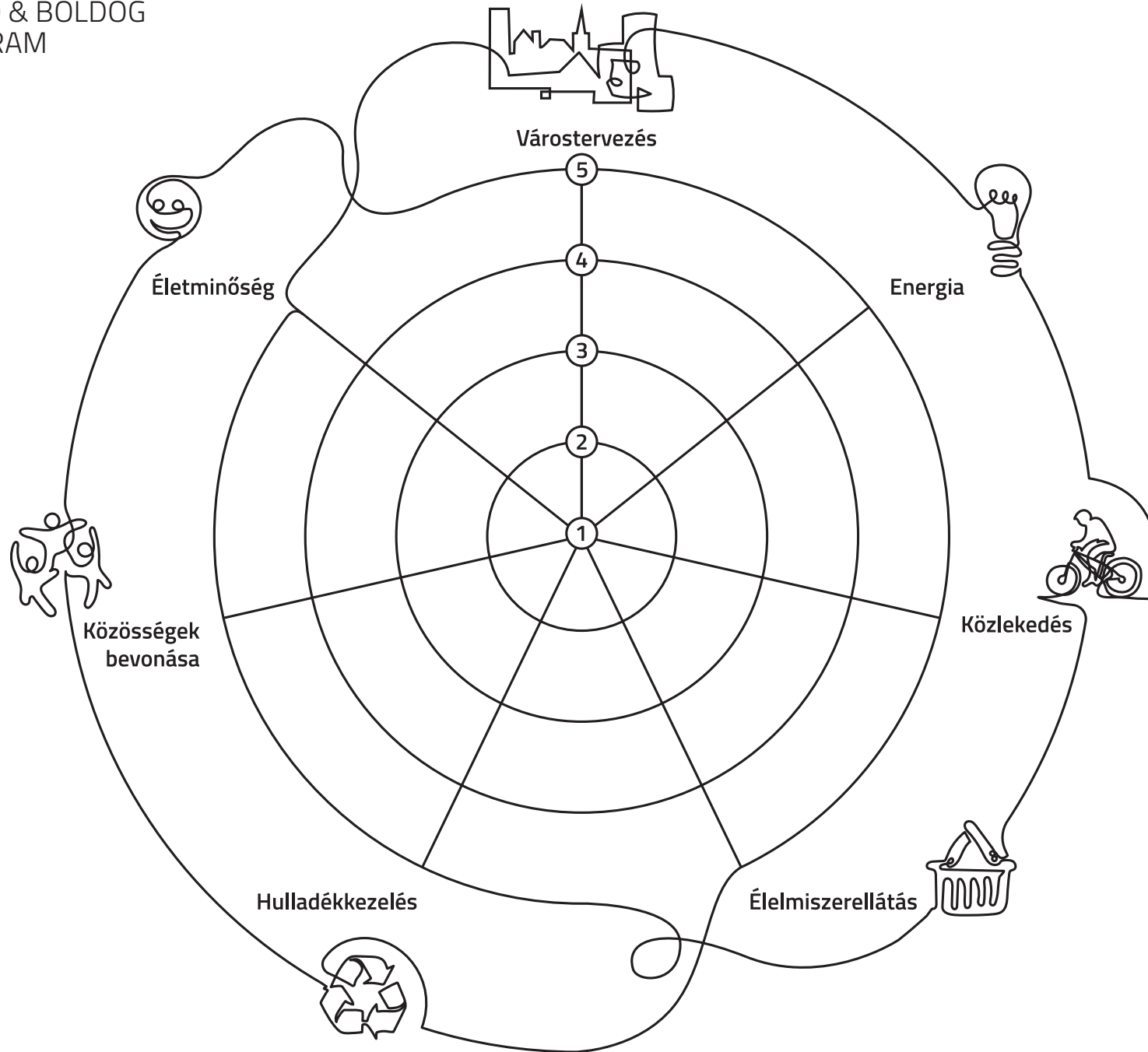
Honnan származhatnak bevételek?
(pl.: támogatások, üzleti bevételek stb.)

MÉRFÖLDKÖVEK

Ki, mikor, mit fog csinálni?

MITŐL LESZ BOLDOG EGY VÁROS? FENNTARTHATÓ & BOLDOG VÁROSOK DIAGRAM

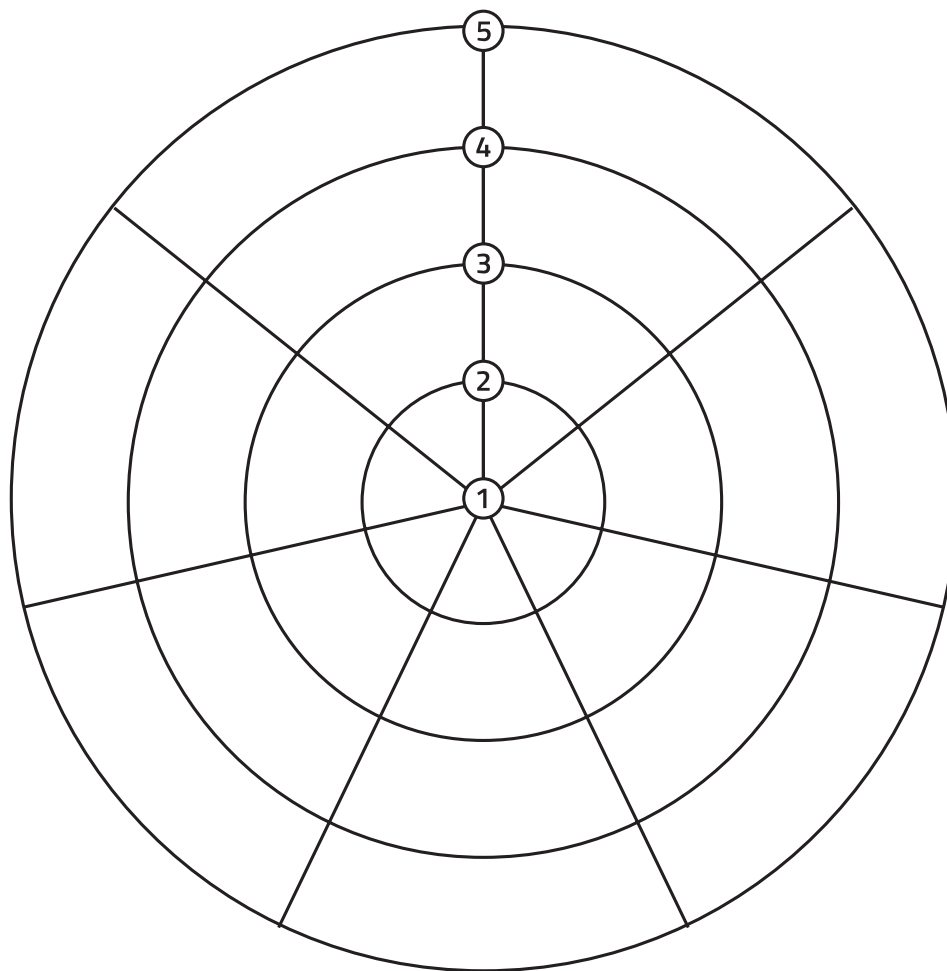

MITŐL LESZ BOLDOG EGY VÁROS?

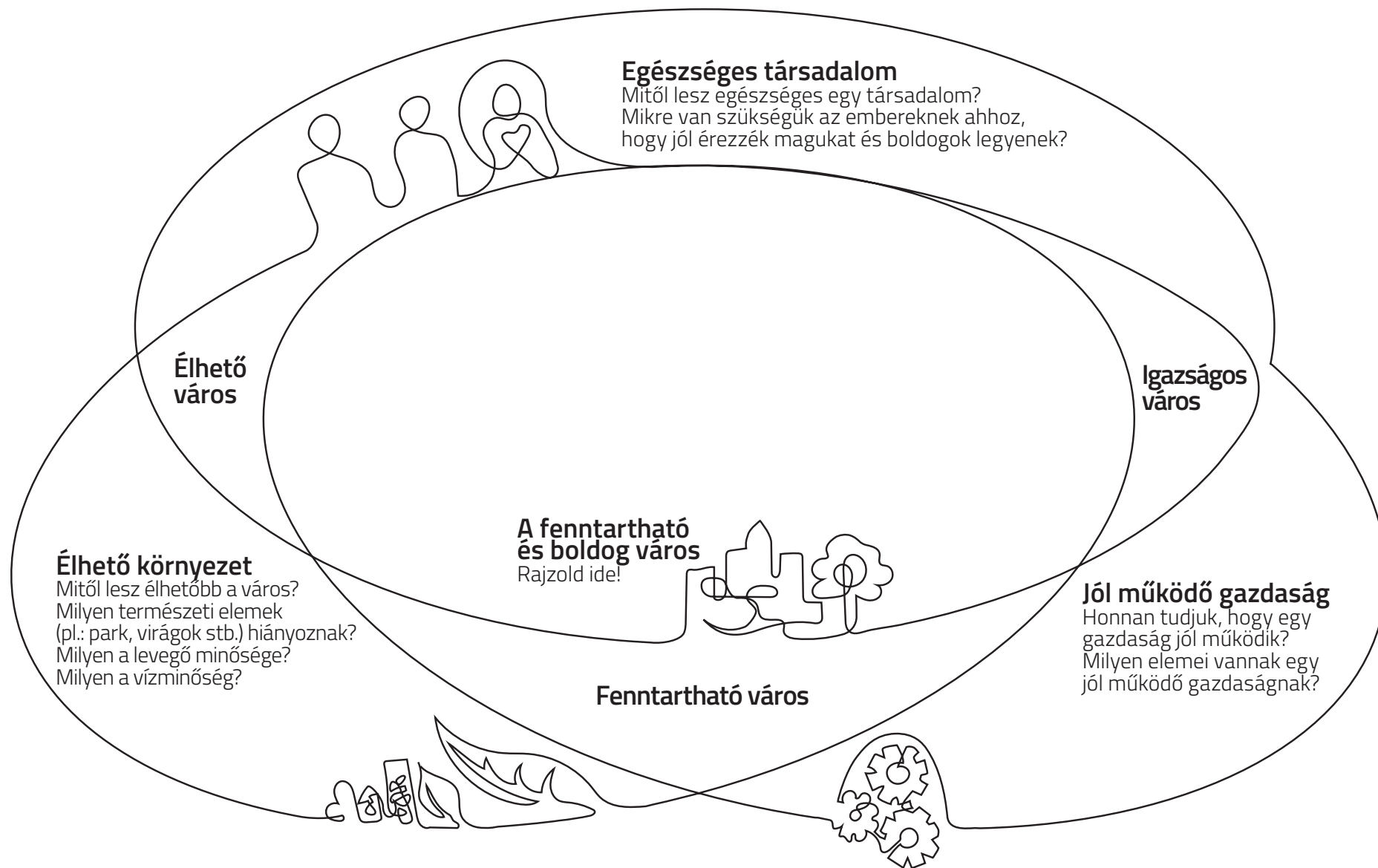
A FENNTARTHATÓ & BOLDOG VÁROSOK DIAGRAM SEGÉDLET

SZEGMENS NEVE		MI ALAPJÁN OSZTÁLYOZZUK?
Várostervezés	<p>Milyen a város népsűrűsége?</p> <p>Van-e elég zöldterület a városban?</p> <p>Ezek a zöldterületek megfelelően vannak-e kialakítva, figyelembe véve mindenki igényeit? (pl.: futópálya, kinti sportpálya, játszóterek, padok, parkok állapota stb.)</p> <p>Milyen állapotban vannak az épületek?</p> <p>Milyen a levegő minőség?</p>	
Energia	<p>Mi szolgáltatja az energia többségét? (hőerőmű, atomerőmű stb.)</p> <p>Mekkora a megújuló energiák aránya?</p> <p>Milyen megújuló energiaforrásokat használnak a lakosság?</p> <p>Mivel közlekedik a lakosság általában?</p> <p>Milyen közlekedési szokásokat lehet megfigyelni?</p> <p>Jó-e ebben a városban sétálni és kerékpározni?</p> <p>Minden rendelkezésre áll-e ehhez? (pl.: kényelmes, árnyékos járdák, kerékpártárolók, kerékpárutak stb.)</p> <p>Lehet-e kényelmesen sétálni és kerékpározni?</p> <p>Milyen a tömegközlekedés minősége?</p> <p>Hogyan történik az áruszállítás?</p>	
Élelmiszerellátás	<p>Van-e piac, ahol helyi termékeket (zöldség, gyümölcs, hentesáru stb.) lehet vásárolni?</p> <p>Mennyire áruijakká elérhető áron a helyi termékeket?</p> <p>Mennyire jellemző a piacon történő vásárlás?</p> <p>Vannak-e kiskertek, ahol a lakosság maga termelheti meg az élelmiszerét?</p> <p>Vannak-e közösségi kertek?</p>	
Hulladékkezelés	<p>A városi hulladékot milyen arányban használják újra?</p> <p>Hogyan igyekszik a város csökkenteni a keletkező hulladékmennyiséget?</p> <p>Vannak-e erre vonatkozó hírek/útmutatások?</p> <p>Vannak-e garázsvásárok, vagy olyan helyek, ahol javíttatni lehet az elromlott készülékeket?</p> <p>Van-e helyi tilalom például az egyszer használatos műanyagokra vagy műanyag palackokra?</p> <p>Mennyire elterjedt a zöld- és konyhai hulladékok komposztálása?</p>	
Közösségek bevonása	<p>Vannak-e közösségi fenntarthatósági/környezetvédelmi kezdeményezések?</p> <p>Működnek-e ilyen témájú helyi civilszervezetek?</p> <p>Mennyire lehet lakosként beleszólni a város működésébe?</p> <p>Vannak-e lakossági fórumok?</p> <p>Milyen az önkormányzati kommunikáció? (újság, rádió, tv, honlap)</p> <p>Milyen arányban jelennek meg fenntarthatósággal és környezetvédelemmel kapcsolatos információk, hírek az önkormányzati és városi kommunikációs csatornákon?</p>	
Életminőség	<p>Van-e megfelelő orvosi ellátás (pl.: háziorvos)?</p> <p>Rendelkezésre állnak-e kulturális programok?</p> <p>Vannak-e rendelkezésre álló sportlétesítmények, ahol bárki sportolhat?</p> <p>Hétvégén milyen szórakozási lehetőségek állnak rendelkezésre?</p> <p>Vannak-e megfelelő munkalehetőségek?</p>	

MITŐL LESZ BOLDOG EGY VÁROS? ÜRES DIAGRAM

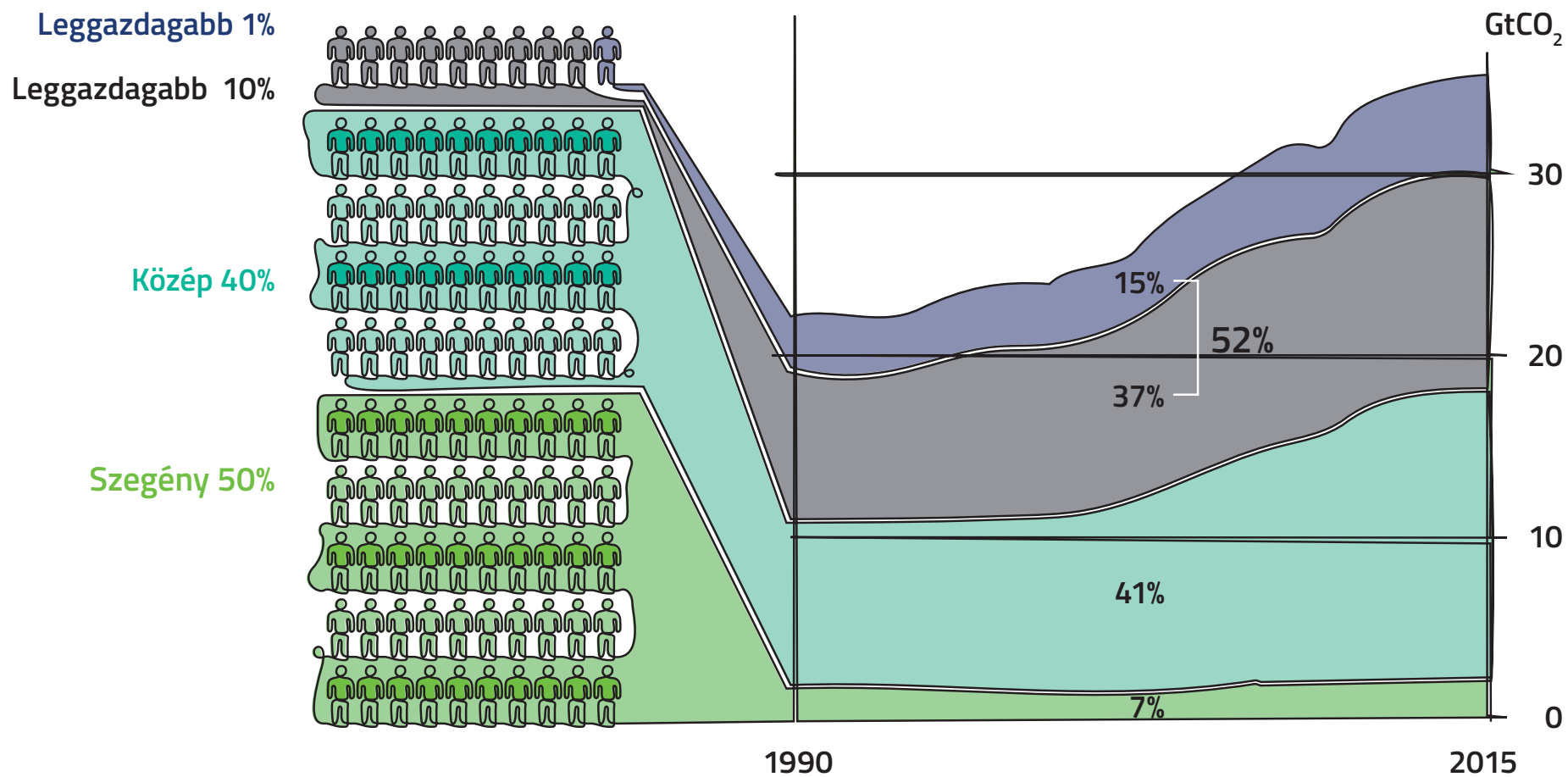
AZ ÉN FENNTARTHATÓ ÉS BOLDOG VÁROSOM! ÁLOMVÁROS SABLON

A KLÍMAVÁLTOZÁS ALAPJAI BINGO JÁTÉK

Rendszeresen kulacsot használ	Ültetett már életében egy fát	Vegetáriánus	Rendszeresen kerékpárral vagy rollerrel közlekedik
A hulladékot szelektíven gyűjti	Komposztál	Hallott már ijesztő klíma jóslatokat	Tart húsmentes napokat
Visel valamit, amit használtan vett	Látta David Attenborough Egy élet a bolygónkon című filmjét	Nem vásárol üdítőt PET-palackban	Visel valami kézzel készített dolgot
Saját kis zsákot visz a bevásárláshoz, hogy ne használjon műanyag zacskót	Kerüli az egyszer használatos műanyagokat	Hulladékmentesen hozza az iskolai uzsonnáját	Hulladékmentesen csomagolja be az ajándékokat

A KLÍMAVÁLTOZÁS ALAPJAI VAGYON SZERINTI KIBOCSÁTÁS

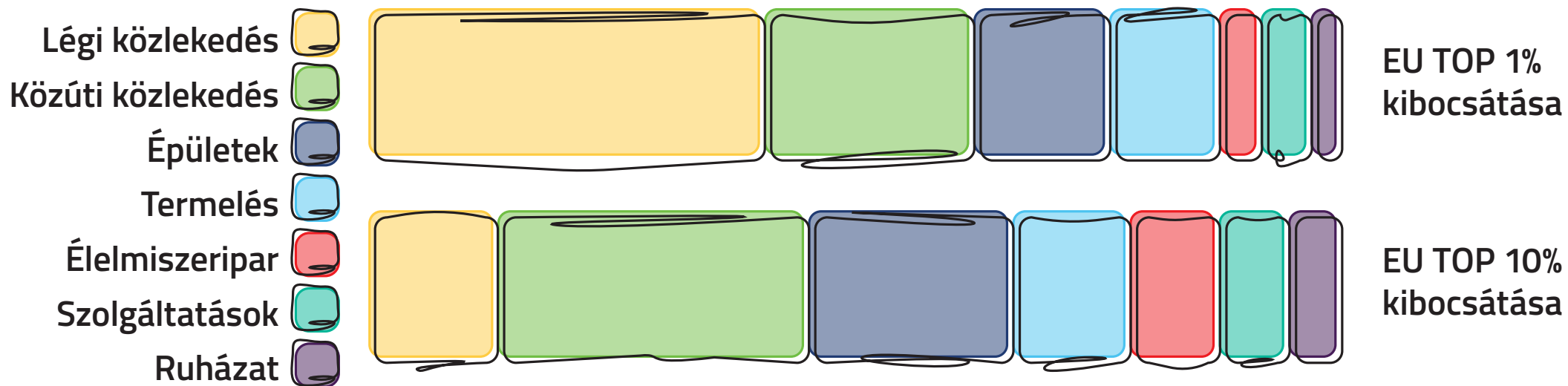
A KLÍMAVÁLTOZÁS ALAPJAI

LEGSZENNYEZŐBB SEKTOROK FELSOROLÁSA

A KLÍMAVÁLTOZÁS ALAPJAI

LEGSZENNYEZŐBB SZEKTOROK KIBOCSÁTÁSA

A BIGYÓGYÁR

BIGYÓGYÁRAK TÁBLÁZAT

GYÁR NEVE	1. KÖR		2. KÖR		3. KÖR		4. KÖR		5. KÖR	
	Kiinduló tőke	Bigyók száma	Kiinduló tőke	Bigyók száma	Kiinduló tőke	Bigyók száma	Kiinduló tőke	Bigyók száma	Kiinduló tőke	Bigyók száma
1.	1000 Euró									
2.	1000 Euró									
3.	1000 Euró									
4.	1000 Euró									
5.	1000 Euró									
6.	1000 Euró									
7.	1000 Euró									
BIGYÓK SZÁMA ÖSSZESEN										
CO2 PPM ÉRTÉK (380-RÓL INDULUNK)										

A BIGYÓGYÁR BIGYÓGYÁR GYÁRTÁSI KÖRÖK

BIGYÓGYÁR GYÁRTÁSI KÖRÖK

1. kör

Gyár neve:
Kiinduló tőke: 1000 Euró
Ebben a körben termelt bigyók száma:
Tőke a kör végén: Euró

2. kör

Gyár neve:
Kiinduló tőke: Euró
Ebben a körben termelt bigyók száma:
Tőke a kör végén: Euró

3. kör

Gyár neve:
Kiinduló tőke: Euró
Ebben a körben termelt bigyók száma:
Tőke a kör végén: Euró

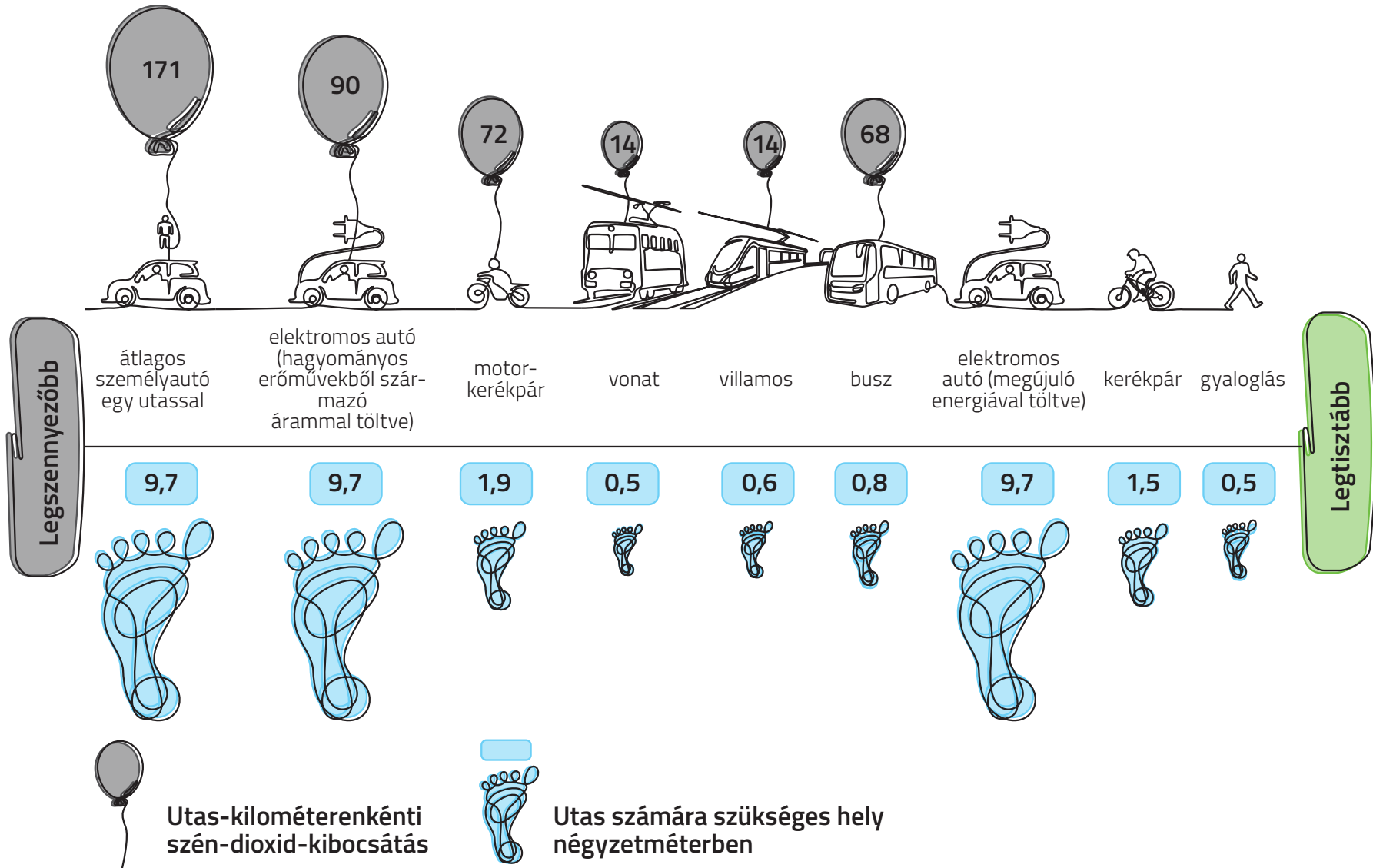
4. kör

Gyár neve:
Kiinduló tőke: Euró
Ebben a körben termelt bigyók száma:
Tőke a kör végén: Euró

5. kör

Gyár neve:
Kiinduló tőke: Euró
Ebben a körben termelt bigyók száma:
Tőke a kör végén: Euró

KI MIVEL KÖZLEKEDIK? VÁROSI KÖZLEKEDÉS KIBOCSÁTÁSAI

KEVESEBB AUTÓT A BELVÁROSBA! SZEREPKÁRTYÁK 1.

Szeretnék egy élhető és szerethető várost vezetni. Minden oldalt meg kell hallgatnom, és úgy döntenem, hogy az a legkisebb feszültséget okozza, ráadásul nőjön a népszerűségem, hogy újraválasszanak.

Polgármester (semleges)

Nekem arra kell figyelnem, hogy legközelebb is megválasszanak. Az elvek nagyon fontos dolgok, na de a fizetésem is az! Így én mindig azt az oldalt támogatom, ahol többen vannak és amelyik hangosabb.

Politikus (semleges)

**Önkormányzati gazdasági
irodavezető (kontra)**

Az autók után rengeteg bevételre számazik az önkormányzatnak. Gépjármű adó, cégautó adó, parkolási díjak, regisztrációs adók – ha kiszorítjuk az autót, adóbevételektől esünk el, ezeket biztosan nem a kerékpárosok fogják pótolni.

**Önkormányzati környezetvédelmi
irodavezető (pro)**

Kellemes, árnyékos utcákat kell kialakítanunk, csökkentenünk kell a légszennyezést, zajszennyezést, a városi hősziget kialakulását, el kell tudnunk vezetni természetes megoldásokkal a viámvíharok vízhozamát, hogy ne legyenek beázások. Ehhez zöldítenünk kell, akár parkolóhelyek elvétele árán is.

**Önkormányzati egészségügyi
irodavezető (pro)**

Nem mozognak eleget a városlakók, túl sok a szív- és érrendszeri megbetegedés. Ha nem csak autóban gondolkodnának az állampolgárok, hanem más, alternatív, aktívabb közlekedési formákban is, az a mi munkánkat is segítené és nem lennének akkorák az egészségügyi kiadásaink sem.

**Önkormányzati közlekedéstervező
irodavezető (kontra)**

A város autókra lett szabva. Fából nehéz vaskarikát csinálni, hatalmas erőforrások kellene a közlekedés átalakításához (utcai parkolóhelyek helyett mélygarázsok, biztonságos kerékpárutak kiépítése stb.)

Egyik politikai párt helyi szervezete (kontra)

Minden ilyen vita nagyszerűen alkalmas arra, hogy képviseljem pártom álláspontját és növeljem népszerűségemet. Én az autózók mellett vagyok.

Másik politikai párt helyi szervezete (pro)

Minden ilyen vita nagyszerűen alkalmas arra, hogy képviseljem pártom álláspontját és növeljem népszerűségemet. Én a kerékpárosok és a gyalogosok mellett vagyok.

Házhozszállító cég (kontra)

Ha nem lehet parkolni, akkor hogyan szállítsam házhoz a megrendeléseket?

KEVESEBB AUTÓT A BELVÁROSBA! SZEREPKÁRTYÁK 2.

Kiskereskedő (kontra)

Nekem szükségem van parkolóhelyekre, mivel rengeteg intézmény van a munkám miatt. Ha nem lehet egyszerűen és kényelmesen autózni, az hátráltatja az üzletmenetet. Szerintem is fontos az, hogy kényelmesen lehessen kerékpározni, na de a megélhetés és a gazdaság mégiscsak fontosabb.

Boltos (kontra)

Ha kitalítják az autókat a belvárosból és nem lehet kényelmesen eljutni a boltomig, illetve leparkolni, én lehúzhatom a rolót.

Lakó (kontra)

A családot mivel furikázzam iskolába, uszodába és hogy menjünk hétvégén kirándulni? Kerékpárral? Könnyű kampányolnia annak a biciklízés mellett, akinek reggelente nem kell két gyereket suliba vinnie!

Lakó (kontra)

Ez az egész vita csak azért van, hogy még több díjat be lehessen szedni. Nem fair, ha nem kapok ingyenes parkolóhelyet a drága pénzen megvásárolt lakásom elé! Vagy akkor építsenek olcsó garázsokat!

Lakó (kontra)

Még hogy parkolóhelyek megszüntetése!? Így is nagyon nehéz ebben a városban parkolóhelyeket találni, most még ebből is elvonnának!

Ingázó (kontra)

Én azért költöztem ki a városból, hogy egészséges környezetben élhessek, zöldben, madárcsicsergésben. Viszont a munkahelyem továbbra is a belvárosban van, autóval egy óra alatt beérek, tömegközlekedéssel viszont legalább másfél óra lenne. Nekem az autós közlekedés a kényelmes.

Lakó (pro)

A zsúfolt belvárosban lakom. Több zöldtet szeretnék és kevesebb autót! Mindenki itt parkol az utcában, az is, aki nem itt lakik, a kipufogózárt meg én szívjam...

Lakó (pro)

Aggódok a légszennyezettség miatt, mert az egyik gyermekem asztmás, és azt olvastam, hogy ennek egyik oka lehet a városi légszennyezettség. Az biztos, hogy nem segít rajta.

Légszennyezettség-ellenes civil szervezet (pro)

Európa-szerzte egyre több helyen szorítják ki az autókat a belvárosból, illetve korlátozzák a számukat. Ez a trend, el kell fogadni. Ennek a városnak a légszennyezettség mutatói nagyon rosszak, tenni kell valamit.

KEVESEBB AUTÓT A BELVÁROSBA! SZEREPKÁRTYÁK 3.

Háziorvos (pro)

A szénanáthás és az asztmás betegek száma tíz év alatt több, mint háromszorosára emelkedett. Kína után Magyarországon tulajdonítható legnagyobb arányban a szennyezett levegőnek a szívbetegségek, agyvérzés, tüdőrák vagy hörghurut általi elhalálozás.

Lakó (pro)

Én szeretnék jókat sétálni és kerékpározni, de életveszélyes a jelen közlekedési helyzetben. Vagy elütnek, vagy megfulladok mire a munkahelyemre érek!

Kerékpáros Egyesület vezetője (pro)

Elegem van abból, hogy a városi közlekedésben mindig az autóké a prioritás. A kerékpározás nem csupán egészséges, nem terheli a város levegőjét sem, így nem árt senkinek. Ehhez képest a kerékpározás segítése még mindig nem döntő szempont a közlekedéstervezésben. Ennek változnia kell.

Kerékpárszervizes vállalkozás tulajdonosa (pro)

Nem igaz az, hogy rosszat tesz a vállalkozásoknak az, ha egy város segíti a kerékpáros közlekedést. Az én vállalkozásom például annál jobban megy, minél több a kerékpárúti!

Kávézó tulajdonosa (pro)

Ha több a sétáló és a kerékpározó, sokkal inkább megállnak egy kávéra vagy sütire, mint azok, akik autóval suhannak el a boltom előtt. Ha a parkolóhelyek helyén például teraszokat lehetne kialakítani, mindjárt nagyobb lenne nekem is a forgalmam.

Közlekedésmérnök (pro)

Lehetséges az autómentes belváros kialakítása. Európa-szerte számos jó példa áll rendelkezésre ehhez, ezeket csak át kellene ültetni helyi szintre.

KEVESEBB AUTÓT A BELVÁROSBA! EMPÁTIATÉRKÉP

Mit érez
a témával
kapcsolatban?

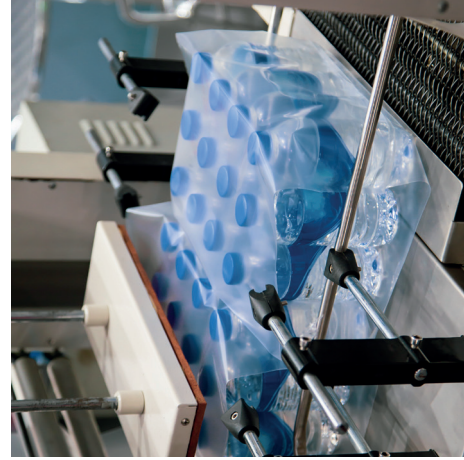
Mit gondol a szereplő
a témával kapcsolatban?

Jellemzően
hogyan közlekedik
a városban?

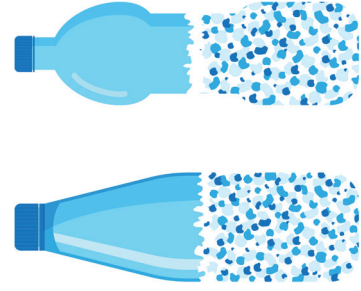
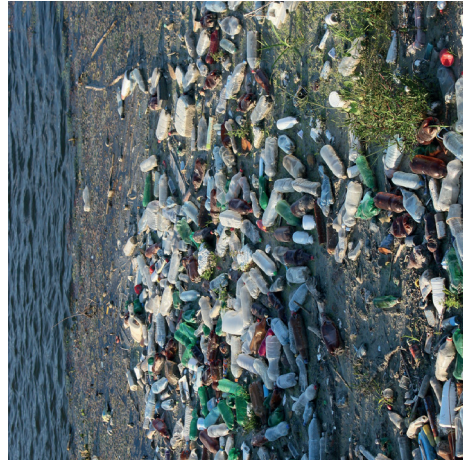
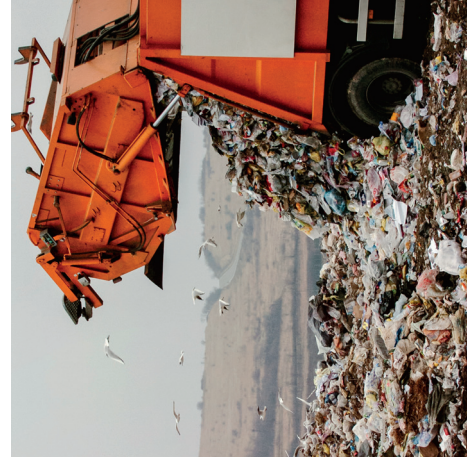
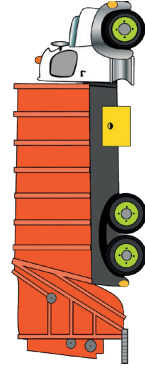
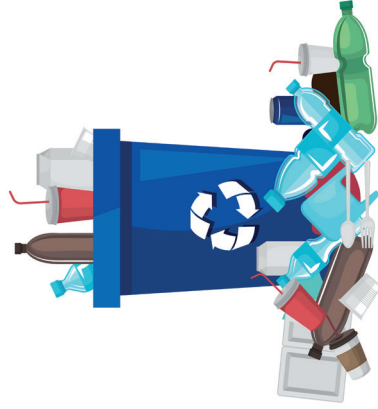
Mi az, ami bosszantja
a témával kapcsolatban?

Mit szeretne elérni?

PET-PALACKÉLETŰTJA! 1

PET-PALACKÉLETÚTJA! 2

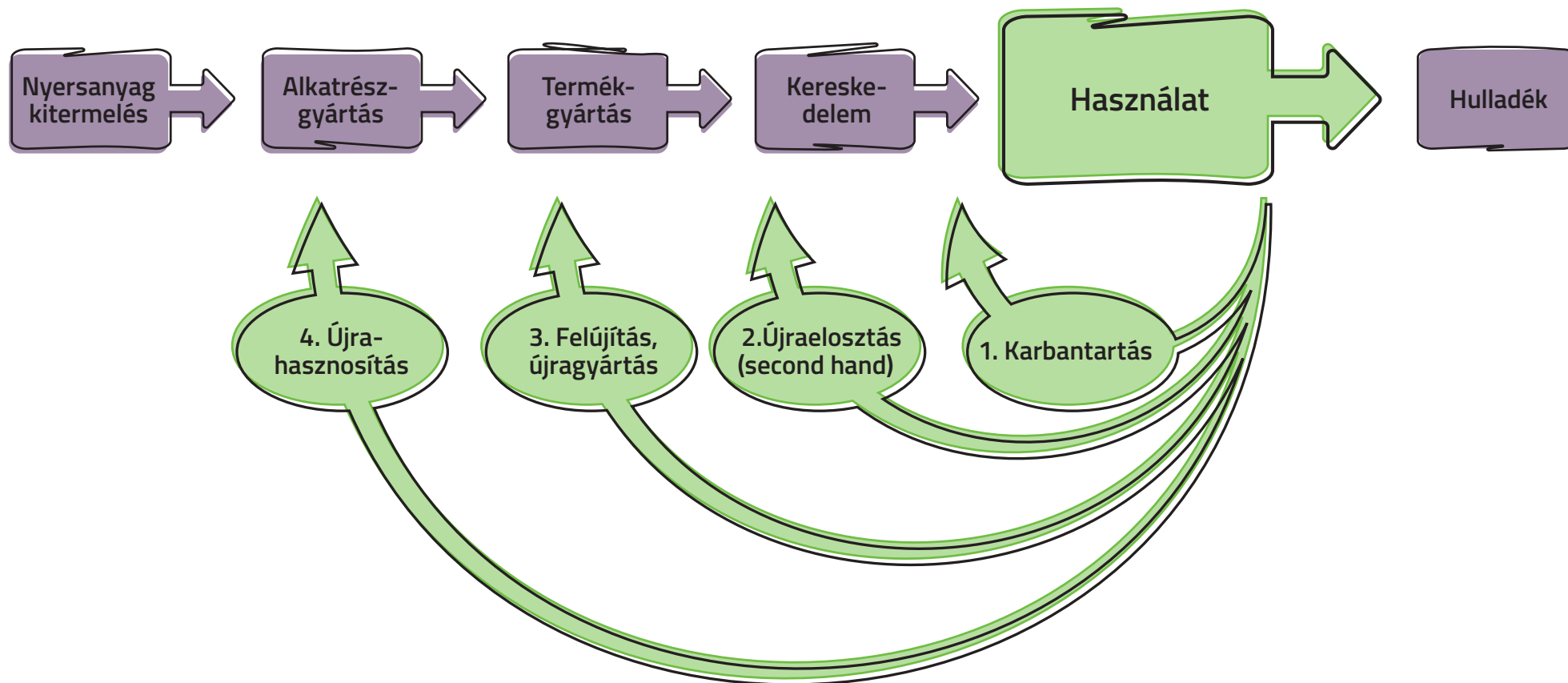
KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

LINEÁRIS GAZDASÁG ÁBRA

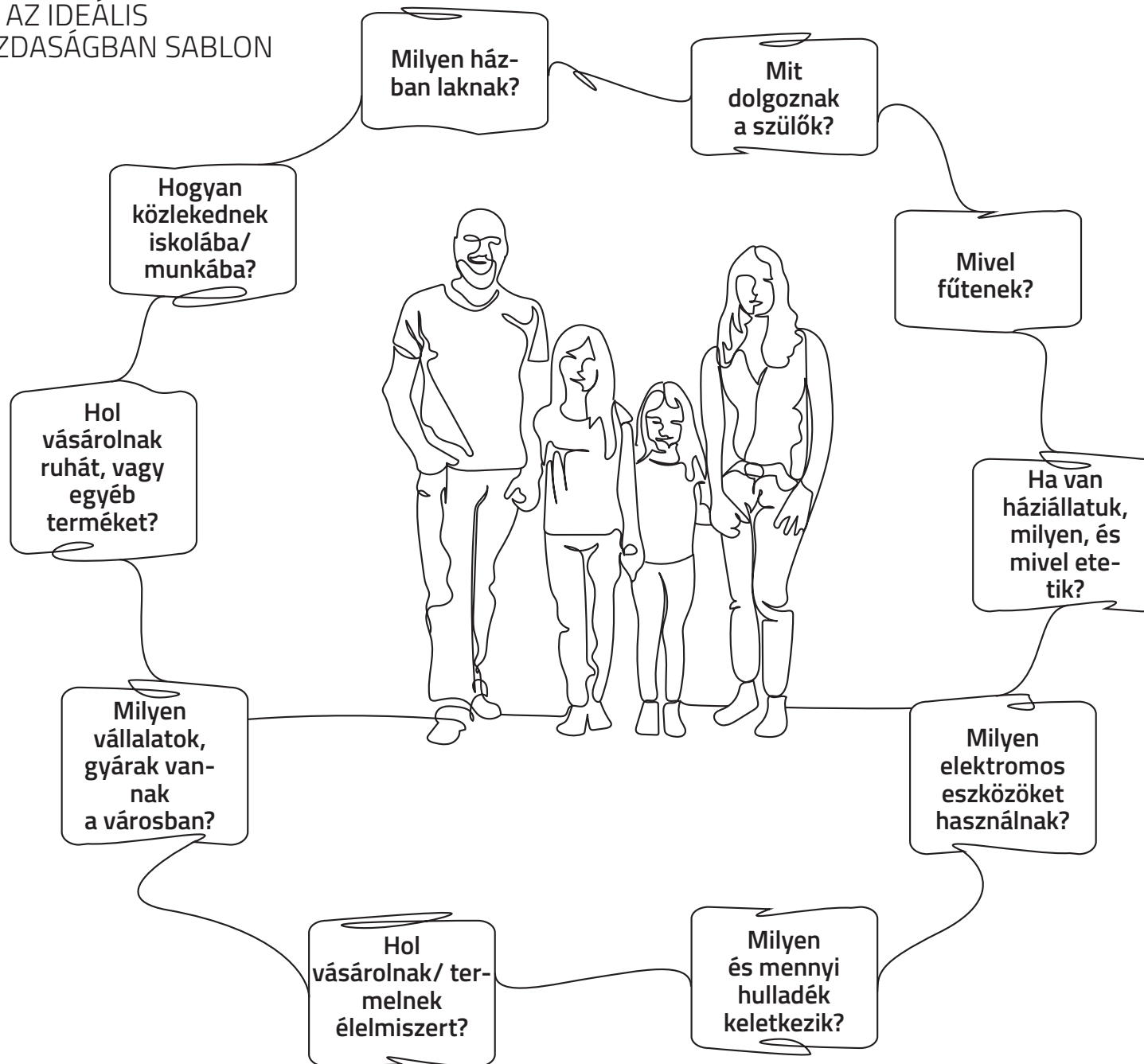
KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG ÁBRA

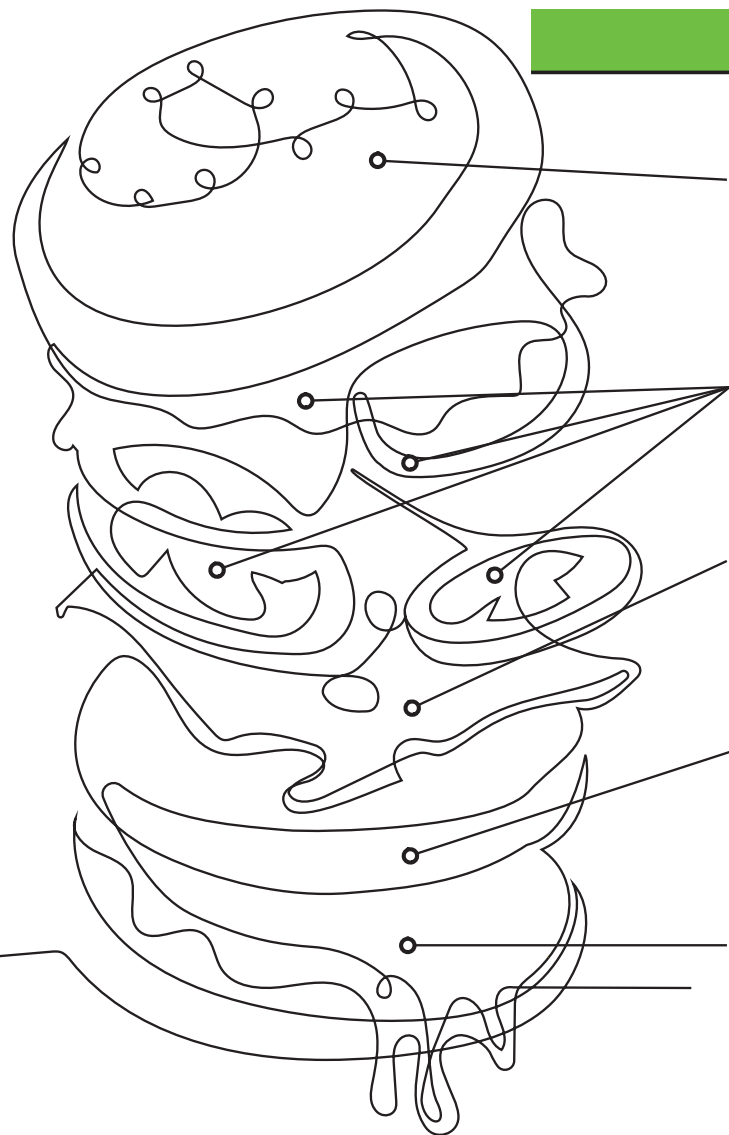

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

EGY CSALÁD ÉLETE AZ IDEÁLIS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGBAN SABLON

HOGYAN KERÜL A HAMBURGER A TÁNYÉRRÁ?

ÉLELMISZERLÁNC

ÉLELMISZERLÁNC							
Zsemle (gabona)							
Zöldségek (hagyma, paradicsom, uborka)							
Sajt							
Húspogácsa							
Mustár, ket- chup							

HOGYAN KERÜL A HAMBURGER A TÁNYÉRRÁ? ÉLELMISZERLÁNC ÉS KÖRNYEZETI HATÁSOK

KÖRNYEZETI HATÁS	
Vásárló	Pl.: Vásárlás helyszínére való utazás alapján (gyalog vs autó), csomagolás eldobása, hulladék eldobása, pazarlás stb.
Kereskedő	Pl.: beszerzés helye, módja szerint: szállítás ÜHG kibocsátása, fenntartható termelő cégtől való beszerzés, hulladék, pazarlás, energiafelhasználás.
Teherautó sofőr	Közlekedés során üvegház hatású gázok (ÜHG) kibocsátás.
Kistermelő	Pl.: rovarirtó, gyomirtó szerek használata révén a természetbe kerülő káros anyagok, vízfelhasználás.
Termelő cég	Termelés során használt vegyi anyagok, hulladékok, termőföld egysíkú használata, nagyfokú vízfelhasználás, biodiverzitás csökkenéséhez való hozzájárulás (csak bizonyos növények termesztése, állatok tenyésztése).
Csomagolóanyag gyártó	Csomagolóanyag gyártása során keletkező káros anyagok, szállítás, hulladéktermelés, energia- és vízfelhasználás, nyersanyag felhasználás stb.
Élelmiszerfeldolgozó cég	Hulladéktermelés, energia- és vízfelhasználás, csomagolásfelhasználás stb.

ÉLELMISZERHULLADÉK

ÉLELMISZERHULLADÉK AZ ÉLELMISZERLÁNCON KERESZTÜL (PÉLDA)

	TERMELÉS	FELDOLGOZÁS	CSOMAGOLÁS ÉS SZÁLLÍTÁS	KERESKEDELEM (KÖZÉRT, ÉTTEREM STB.)	FOGYASZTÁS	HULLADÉK
Példa: alma	Szüret után szortírozzák méret, alak, megjelenés szerint, a nem megfelelőket kidobják/állatoknak adják stb.	Almahéj, almamag, Hibás almák.	Fölösleges hulladéktermelés a csomagolással. Messzire menő szállítás során károsanyagki-bocsátás.	Több árut rendelnek, rájuk romlik. Folyamatosan monitorozzák, a nem megfelelő terméket kidobják.	Háztartásban nem fogy el a vásárolt étel, kidobásra kerül.	Ételhulladék ha lerakóba kerül, bomlása során sok káros anyagot (ÜHG) bocsát ki.

ÉLELMISZERHULLADÉK

ÉLELMISZERHULLADÉK AZ ÉLELMISZERLÁNCON KERESZTÜL

TERMELÉS	FELDOLGOZÁS	CSOMAGOLÁS ÉS SZÁLLÍTÁS	KERESKEDELEM (KÖZÉRT, ÉTTEREM STB.)	FOGYASZTÁS	HULLADÉK

ÉLELMISZERHULLADÉK

ÉLELMISZERHULLADÉK PROBLÉMAMEGOLDÁS

Probléma
Élelmiszerhulladék keletkezés

Megoldás
Élelmiszerhulladék csökkentése

ÖTLETVIHAR KÉRDÉSKÁRTYÁK

Ha minden lehetséges lenne, mit tennél?	Mit tennél ebben a témában, ha végtelen idő állna rendelkezésre?
Ha bárkivel a világon együtt tudnál működni, mit fejlesztenétek ki/milyen projektbe, vállalkozásba kezdenétek?	Miből kellene, hogy több legyen?
Mit tennél, ha varázsló lennél?	Miből kellene kevesebb?
Hogyan oldaná meg ezt a kérdést Superman / Amerika Kapitány / a Vasember / Wonder Woman?	Mi az, ami lehetetlennek tűnik?
Hogyan oldaná meg ezt a kérdést a nagymám?	Mit tennél, ha te lennél az igazgató?
Mi tennél ebben a témában, ha végtelen mennyiségű pénzened lenne?	

LÉPJÜNK AKCIÓBA!

AKCIÓTERVEZŐ SABLON

PROJEKT CÍME:

MI A PROBLÉMA?

KI A CÉLCSOPORT?

Kinek szól a projekt?
Kiket szeretnénk elérni?

MI A MEGOLDÁS?

LEGFONTOSABB PARTNEREK

Kiket kellene bevonni a siker érdekében?

KOMMUNIKÁCIÓ

Hogyan érjük el a célcsoportot?

LEGFONTOSABB MÉRŐSZÁMOK

Honnan tudjuk, hogy sikeres a projekt?

SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK

Milyen költségei vannak a projektnek?
(munkanapok, kiadások)

BEVÉTELEK

Honnan származhatnak bevételek?
(pl.: támogatások, üzleti bevételek stb.)

MÉRFÖLDKÖVEK

Ki, mikor, mit fog csinálni?

LÉPJÜNK AKCIÓBA!

RÖVID AKCIÓTERVEZŐ SABLON

PROBLÉMA	Feladat	Felelős	Határidő	MEGOLDÁS / CÉL